

побутові установи. Транспортні магістралі слід прокладати паралельно, аби пішохідні вулиці знаходилися поблизу від зупинок громадського транспорту. Такому рішенню сприяє прогресивна структура сучасного міста з чітким виділенням житлових районів і мікрорайонів.

У сучасному місті мережа вулиць і доріг повинна становити єдину систему шляхів сполучення, що забезпечує зручні транспортні та пішохідні зв'язки всіх його елементів, як внутрішніх, так і з прилеглою територією приміської зони й зовнішніми автомобільними дорогами.

Зручне обслуговування населення міським транспортом, досить висока швидкість руху, повна безпека й економічність можуть бути досягнуті при дотриманні ряду умов: суворої класифікації вулиць за призначенням та видами руху транспорту; правильної організації перетинів магістралей з інтенсивним рухом транспорту; раціонального розміщення магістралей і зупинок громадського транспорту на них; проміллінійності основних магістралей.

Вулично-дорожню мережу населених пунктів слід проектувати у вигляді безперервної системи з урахуванням функціонального призначення вулиць і доріг, інтенсивності транспортного, велосипедного та пішохідного руху, архітектурно-планувальної організації території та характеру забудови. У складі вулично-дорожньої мережі слід виділяти вулиці і дороги магістрального і місцевого значень, а також головні вулиці.

Найважливішою проблемою в процесі створення системи вулиць (особливо в великих містах) є транспортна. Саме злагоджена робота багатьох фахівців із різних областей дозволяє вирішувати складні задачі щодо планування транспортної системи максимально якісно.

ЗАПОБІГАННЯ ОБВАЛЕННЮ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

Сахненко А.О.

Науковий керівник – Вяткін К.І., канд. техн. наук, ст. викладач

Обвалення будівлі – це надзвичайна ситуація, яка виникає через помилки, допущені при проектуванні будівлі, відступі від проекту при веденні будівельних робіт, порушення правил монтажу, при введенні в експлуатацію будівлі або окремих його частин з великими недоробками, при порушенні правил експлуатації будівлі, а також в наслідок природної або техногенної надзвичайної ситуації.

Обвалення можна класифікувати за кількома ознаками. По виду надзвичайної ситуації, обвалення будівель і споруд відносяться до надзвичайних ситуацій техногенного характеру і, в свою чергу, поділяються на:

- обвалення елементів транспортних комунікацій;
- обвалення виробничих будівель і споруд;
- обвалення будівель і споруд житлового, соціально-побутового та культурного призначення.

Основними причинами обвалення будівель і споруд є неякісне виконання будівельно-монтажних робіт (втрата несучої здатності вузловими монтажними з'єднаннями через допущення дефектів і відступів від проектних рішень, низька міцність конструкційних систем і окремих конструкцій, незабезпечення вимог розподілу навантаження в місцях обпирання несучих конструкцій на кам'яну кладку, просадка фундаментів), порушення правил і термінів експлуатації будівлі без капітального ремонту, перевищення розрахункових навантажень на конструкції при будівництві, реконструкції і виконанні ремонтних робіт, а також природні фактори і зовнішній вплив.

У багатьох випадках обвалення будівель і споруд можливо запобігти за допомогою проведення спеціальних запобіжних заходів. Важливою характеристикою будь-якого об'єкта, яка закладається на стадії проектування будівлі, є його стійкість - здатність попереджати виникнення аварій і катастроф, протистояти впливу їх вражаючих чинників з метою запобігання або обмеження загрози життю, здоров'ю персоналу, що проживає поблизу населення, зниження матеріального збитку, а також забезпечувати відновлення порушеного функціонування об'єкта в короткі терміни.

Будівництво будинків і споруд здійснюється відповідно до Державних будівельних норм, а також Інженерно-технічними заходами цивільної оборони.

Одним з основних заходів щодо запобігання обвалень є підвищення фізичної стійкості будівель і споруд. Він здійснюється за наступними напрямками:

- Зниження статичного і динамічного впливу на окремі конструктивні елементи на будівлю (споруду) в цілому; для цього використовуються екрани в ґрунті, всередині і на поверхні будівельних конструкцій, застосовуються розвантажувальні консолі, підвищується місцева і загальна піддатливість будівельних конструкцій за рахунок пристрою шарнірно-піддатливих вузлів спираючі і з'єднань, зменшується площа контакту навантажувального середовища з будівельними конструкціями, встановлюються легкоскидні конструкції, зменшується власна вага будівельних конструкцій.

- Підвищення несучої здатності будівельних конструкцій будівель і споруд, ґрунтів основи; для цього збільшують площу поперечного перерізу конструктивних елементів, застосовують будівельні матеріали з підвищеними характеристиками міцності і деформативними характеристиками, змінюють конструктивні схеми елементів, проводять роботи по зміцненню ґрунтів основи.

У числі інших запобіжних заходів можна назвати проведення досліджень стійкості, метою яких є виявлення слабких місць у всіх системах і ланках, вироблення на цій основі комплексу організаційних, інженерно-технічних та інших заходів щодо їх усунення. Дослідження стійкості об'єкта проводиться не рідше одного разу на 5 років.

Використання автоматизованих систем по запобіганню надзвичайних ситуацій (переривання подачі газу, води, електрики) також може значно скоротити людські жертви та матеріальні збитки, викликані обваленнями.

ПРОБЛЕМИ КОМПЛЕКСНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ

Гулакова А.П.

Науковий керівник – Гайко Ю.І., канд. техн. наук, доцент

Методи проектування і управління розвитком міст ще недостатньо враховують зміни, які відбуваються в нашому суспільстві, зокрема, реальні можливості і структуру інвестицій в розвиток міст і систем міського господарства. Вони вже не в змозі реагувати на різкі зміни суспільно-політичних і економічних перетворень. Сучасні умови і перспективи розвитку міст зумовлюють необхідність переоцінки пріоритетів і визначення нових напрямів для подальших глобальних перетворень, корінних змін в організації містобудівного процесу.

Стратегічною метою комплексної реконструкції житлової забудови є створення сукупних матеріально-просторових умов, що забезпечують екологічну безпеку та якість життя, збереження культурної спадщини, а також стійкість розвитку економіки. При плануванні реконструкції міста необхідно виходити з пріоритету інтересів людей і довгострокових інтересів суспільства. Актуальність комплексної реконструкції сформованих міських районів обумовлена низкою соціальних, містобудівних та економічних факторів. Соціальні фактори пов'язані з низькою якістю і потенційною аварійністю житла, високими експлуатаційними витратами на його утримання, накопиченим сукупним зносом; містобудівні – з низькою інтенсивністю використання земельних